

Predmet: Zakon o zdravstvenom osiguranju

U „Službenom Listu CG br.06/16“ od 22.01.2016.godine objavljen je Zakon o zdravstvenom osiguranju. Odnosni Zakon je stupio na snagu 30.01.2016.godine.

I. Osnovne napomene

1. Sadržaj odnosa koji se uređuju odnosnim Zakonom evidentan je još od početka 2004.godine kada je i donijet odnosni Zakon, s tim što su određene izmjene i dopune istog uslijedile početkom 2012.godine.

Kao član UPCG registrovili ste sigurno odnosne odredbe, posebno one koje uređuju pojedina pitanja kao što su: naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, refundacija iste, obezbjeđenje dopunskog zdravstvenog osiguranja i sl.

2. Smatrali smo oportunističnim, ovom prilikom, markirati samo one karakteristične odrednice predmetnog Zakona koji direktno uređuju pitanja od interesa za članove UPCG, uz još pojedine, neizbježne akcente.

II. Uređenje pojedinih odnosa

1. Osiguranici, u smislu odnosnog Zakona su lica zaposlena u skladu sa zakonom, izabrana ili imenovana lica ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu, članovi odbora direktora u privrednom društvu i drugom pravnom licu i članovi upravnih odbora u javnim preduzećima i ustanovama koji za svoj rad primaju naknadu, preduzetnici i druga lica koja samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao osnovno zanimanje, lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po posebnom ugovoru o radu, u skladu sa zakonom.
2. Prava iz obaveza zdravstvenog osiguranja su prava:
  - na zdravstvenu zaštitu,
  - na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad,
  - na naknadu putnih troškova u vezi sa korišćenjem zdravstvene zaštite.
3. Obim prava zdravstvene zaštite, pravo na naknadu za vrijeme privremene spriječenosti za rad, naknadu putnih troškova u vezi sa korišćenjem zdravstvene zaštite, utvrđuje Vlada Crne Gore u skladu sa finansijskim sredstvima i programom zdravstvene zaštite.
4. Pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti imaju osiguranici ako su:
  - usled bolesti ili povrede privremeno spriječeni za rad,
  - stavljeni pod zdravstveni nadzor ili se nad njima sprovodi karantin,
  - izalovani kao kliconoše ili zbog pojave zaraze u domaćinstvu,
  - određeni da njeguju oboljelog člana uže porodice,
  - spriječeni da rade zbog dobrovoljnog davanja krvi, organa, tkiva i ćelija,
  - određeni za pratioca oboljelog lica upućenog na liječenje ili ljekarski pregled u drugo mjesto, odnosno dok traje bolničko liječenje.
5. Privremenu spriječenost za rad do 15 dana utvrđuje izabrani tim ili izabrani doktor, a poslije 15 dana nadležna ljekarska komisija, saglasno aktu Fonda za zdravstveno osiguranje.
6. Izabrani tim ili izabrani doktor koji utvrdi privremenu spriječenost za rad suprotno osnovama iz tč.4 čini težu povredu radne obaveze.
7. Naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad dužan je da obračun i isplati poslodavac.

Poslije isteka 60 dana privremene spriječenosti za rad, naknadu zarade obračunava i isplaćuje poslodavac, a fond poslodavcu refundira isplaćena sredstva.

8. Osnov za obračun naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad je prosjek osnovne zarade, odnosno naknade zarade koju je zaposleni ostvario u posljednjih 12 mjeseci koji prethode mjesecu u kome je nastupila privremena spriječenost za rad.

Osnovna zarada se sastoji od startne zarade, koeficijenta složenosti za svaku započetu godinu radnog staža i obračunske vrijednosti koeficijenta.

9. Naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad određuje se najmanje u visini od 70% od osnova za naknadu.
10. Kolektivnim ugovorom u skladu sa ovim Zakonom visina naknade iz tč.9 može se utvrditi u većem iznosu.
11. Naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad usled profesionalne bolesti i povrede na radu kao i dobrovoljnog davanja krvi, tkiva i organa obezbjeđuje se u visini od 100% od osnova za naknadu.
12. Osiguranim licima sa urođenim nedostatkom gornjih ili donjih ekstremiteta, slijepim i gluvonijemim licima naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad u visini od 100% od osnova za naknadu obezbjeđuje se bez obzira po kojem osnovu je takva spriječenost utvrđena.
13. Fond za zdravstveno osiguranje refundira poslodavcu isplaćenu naknadu zarade do iznosa koji ne može biti veći od jedne prosječne zarade zaposlenih u CG u prethodnoj godini, po podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.
14. Naknada zarade pripada osiguranika od prvog dana spriječenosti za rad i za sve vrijeme trajanje te spriječenosti, ali samo za vrijeme za koje bi radio i ostvario zaradu, da spriječenost nije nastupila.
15. Osiguraniku ne pripada naknada zarade ako:
- je prouzrokovao spriječenost za rad,
  - za vrijeme privremene spriječenosti za rad obavlja privrednu ili drugu djelatnost, bez obzira da li ostvaruje prihod od te djelatnosti,
  - je spriječio ozdravljanje, odnosno osposobljavanje za rad,
  - se bez opravdanog razloga ne podvrgne liječenju osim ako je za isto potreban pristanak po posebnim propisima,
  - se bez opravdanog razloga ne javi izabranom doktoru ili izabranom timu, odnosno komisiji ili se ne odazove na ljekarski, odnosno komisijski pregled, u zakazano vrijeme,
  - u vrijeme korišćenja prava na privremenu spriječenost za rad promjeni mjesto boravka osim u cilju liječenja, saglasno zakonu.

Osiguraniku ne pripada naknada zarade od dana kada su utvrđene naprijed navedene okolnosti, pa sve dok traju te okolnosti ili njihove posledice.

16. Fond ima pravo na naknadu štete od poslodavca ako je:
- šteta nastala usled toga što nijesu dati podaci ili što su isti netačni suprotni činjenicama od kojih zavisi sticanje ili određivanje prava,
  - isplata izvršena na osnovu netačnih podataka u prijavi o stupanju zaposlenog na posao ili što nije podnesena prijava o promjenama koje utiču na gubitak ili obim prava, ili ako je prijava podnijeta poslije propisanog roka.
17. Poslodavci za svoje zaposlene mogu da obezbjeđe dopunsko zdravstveno osiguranje i o tome zaključe ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje ili društvom za osiguranje.

18. Dopunsko zdravstveno osiguranje sprovodi se tako da su poslodavci dužni da vrše uplate premije istog za lice za koja su zaključili takav ugovor.
19. Novčanom kaznom u iznosu od 1000 do 20000€ kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne obračuna i ne isplati naknadu zarade za vrijeme spriječenosti za rad, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 do 2000€. Takođe će se kazniti preduzetnik – poslodavac novčanom kaznom od 150 do 6000€.

III. Zaključne napomene

1. Propisi za sprovođenje ovog Zakona donijeće se do 30.01.2017.godine, do kada će se primjenjivati propisi donijeti na osnovu ranijeg Zakona o zdravstvenom osiguranju.
2. Fond za zdravstveno osiguranje počće sa sprovođenjem dopunskog zdravstvenog osiguranja do 01.01.2017.godine.

Pripremio:

Branislav Begović, pravni savjetnik